

KRAJSKÁ
HYGIENICKÁ STANICE
MORAVSKOSLEZSKÉHO
KRAJE SE SÍDLEM
V OSTRAVĚ

Vybrané zdravotní ukazatele ve vztahu ke znečištěnému ovzduší v MSK

Ostrava, 3.3.2014

MUDr. Helena Šebáková a kol.

helena.sebakova@khssova.cz

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava tel: 595 138 111, fax: 595 138 109 www.khsova.cz, podatelna@khssova.cz

Obsah

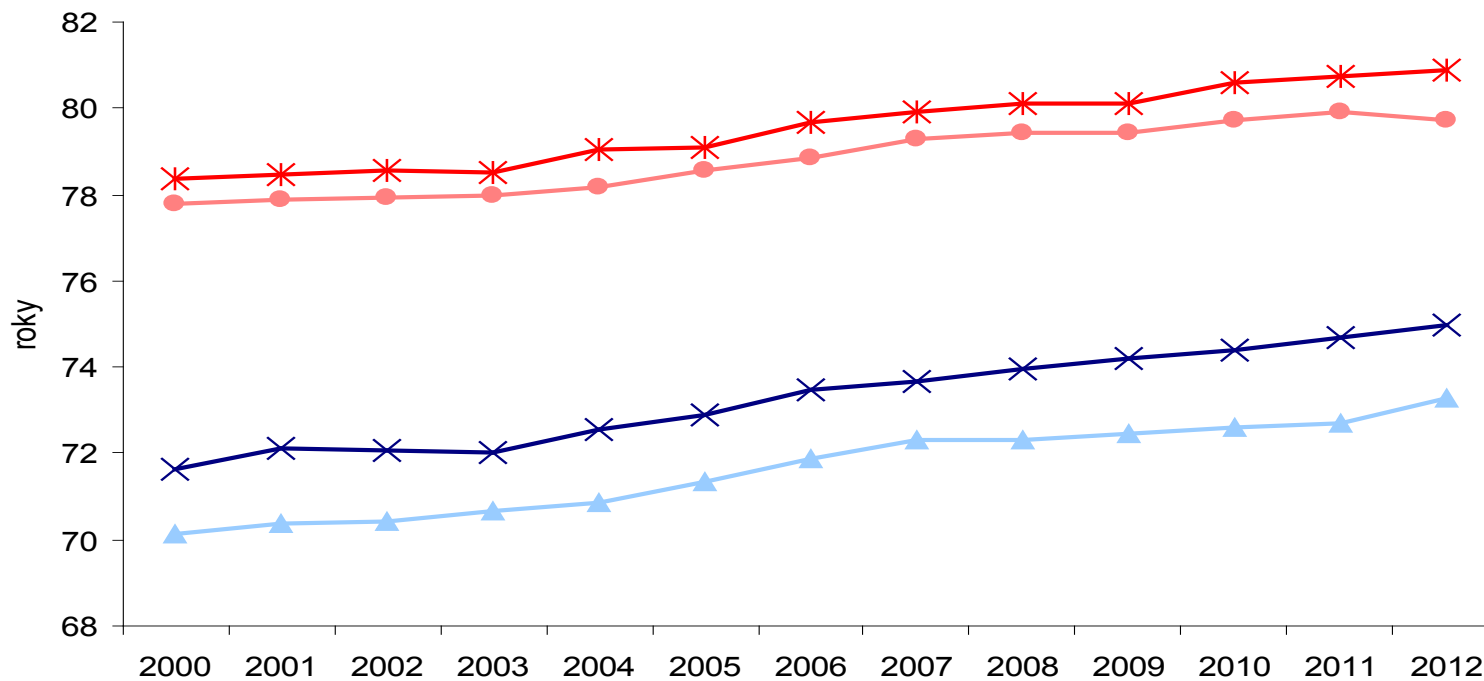
- Základní zdravotní ukazatele
- Alergie, akutní respirační onemocnění
- Srovnání uvedených ukazatelů za ČR a MSK
- Závěr

Zdravotní projevy

- **Akutní projevy** – kašel, ARO, dráždění sliznic (velké částice), zhoršení stávajících onemocnění dýchacích cest a kardiovaskulárních onemocnění, ztížené dýchání, zejména u astmatiků, nárůst hospitalizace a úmrtnosti
- **Chronické projevy** – nemoci dýchacího (chronický zánět průdušek) a oběhového systému, předčasná úmrtí a zkrácení délky života, snížení plicních funkcí, alergie
- Možné **karcinogenní a mutagenní účinky** – nádorová onemocnění, vývojové vady

Střední délka života při narození

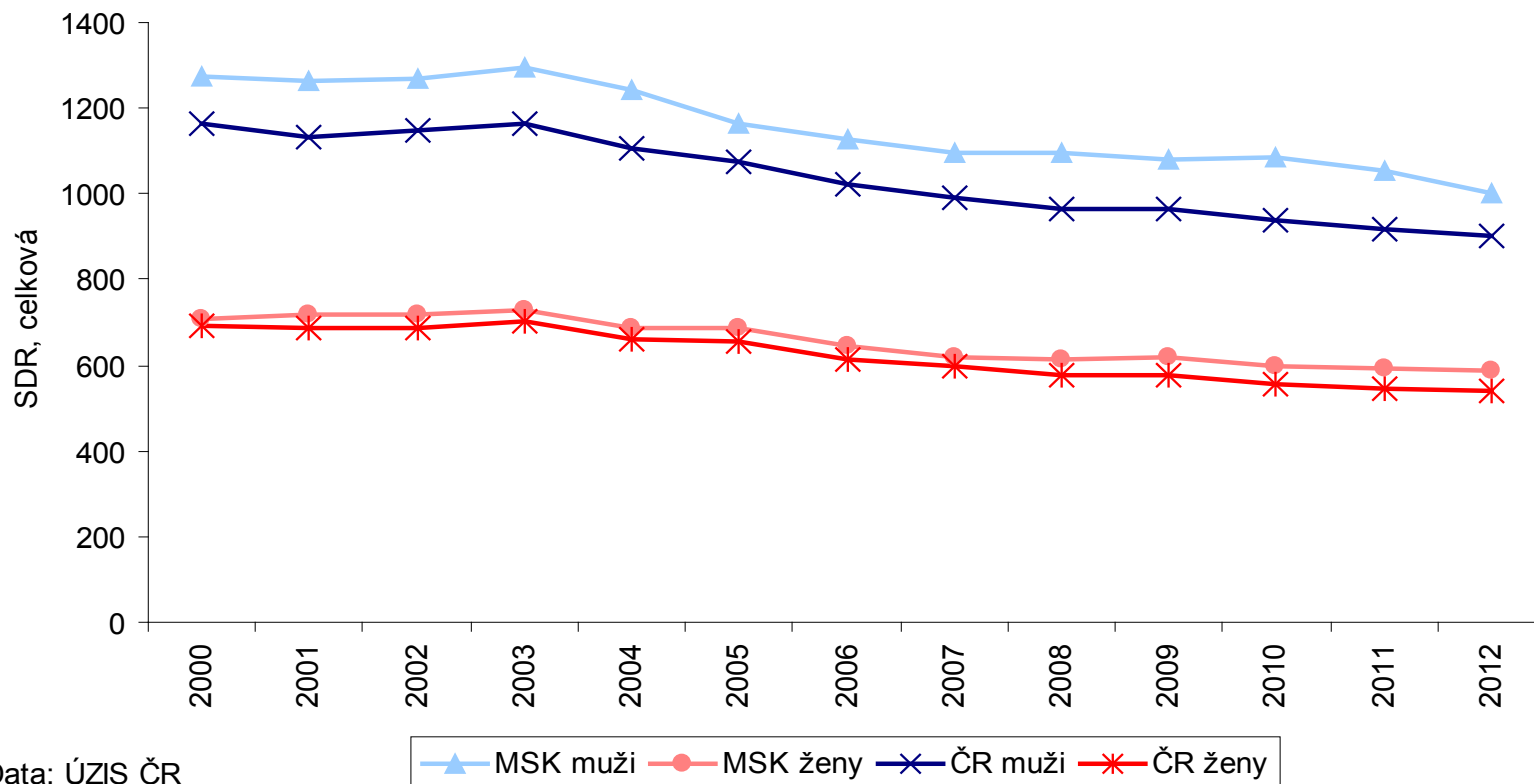
Data - ÚZIS

MSK muži   ČR muži   MSK ženy   ČR ženy

2012	
MSK muži	73,3
ČR muži	75,0
MSK ženy	79,7
ČR ženy	80,9

Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost na 100 tis. obyvatel - celkem

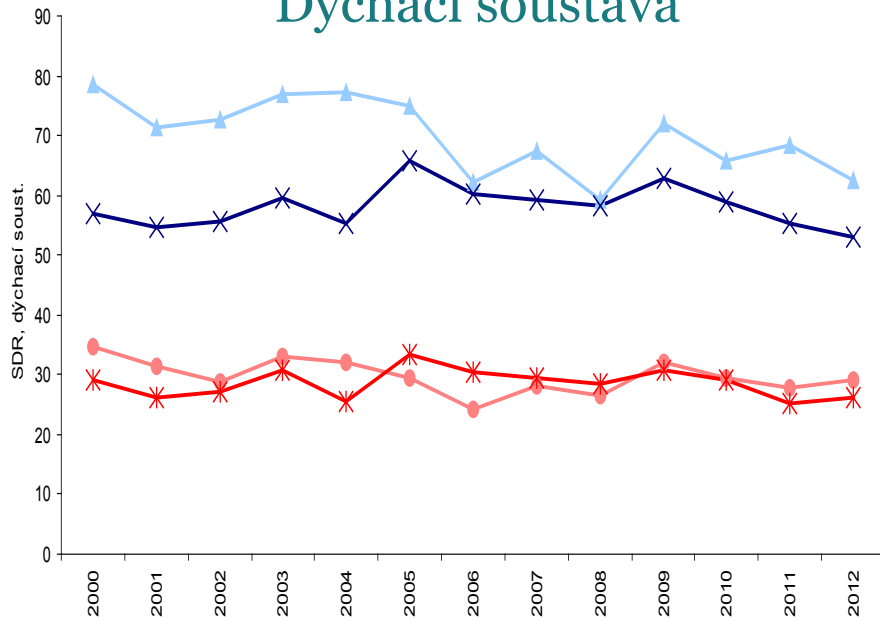

2012	MSK		ČR	
	muži	ženy	muži	ženy
	1000,1	586,8	903,1	542,6

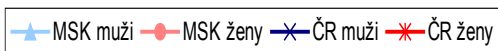
Zdroj: ÚZIS

Standardizovaná úmrtnost - nemoci dýchací a oběhové soustavy

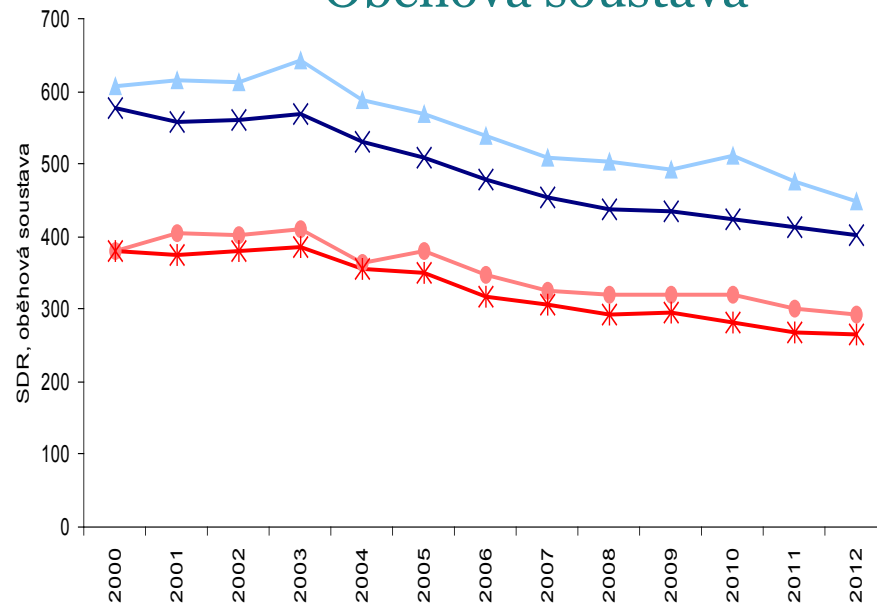
Dýchací soustava

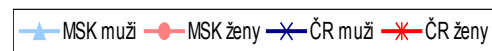
Data: ÚZIS ČR

Oběhová soustava

Data: ÚZIS ČR

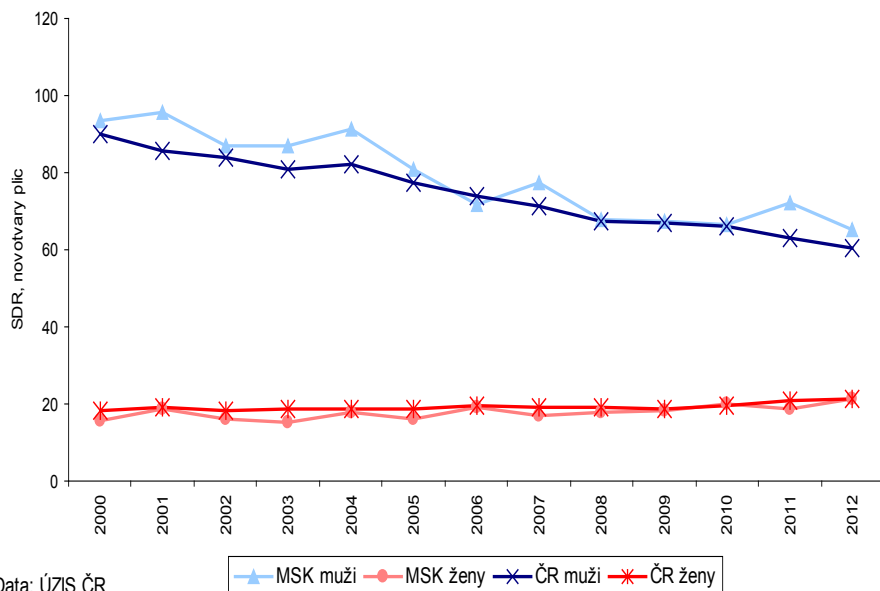

2012	MSK		ČR	
	muži	ženy	muži	ženy
	62,6	29	53,1	26,3

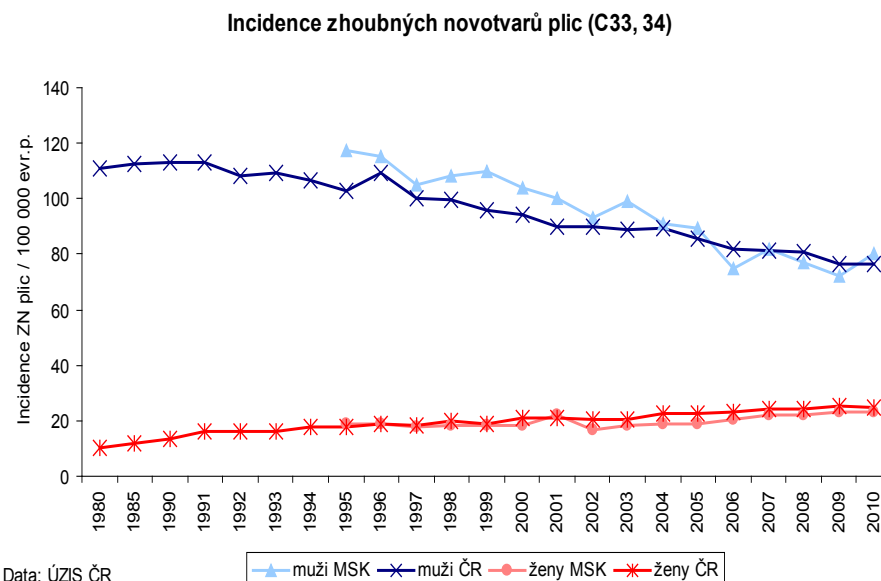
2012	MSK		ČR	
	muži	ženy	muži	ženy
	447,4	291,6	403,1	264,0

Zhoubné novotvary dýchacího ústrojí (C33, 34)

Standardizovaná úmrtnost

Incidence

2012	MSK		ČR	
	muži	ženy	muži	ženy
	65,3	21,2	60,3	21,2

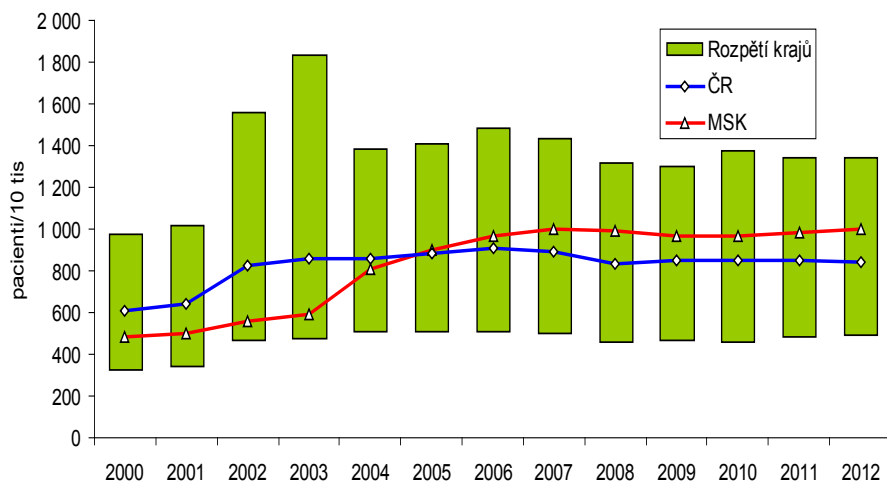
Rok	muži		ženy	
	MSK	ČR	MSK	ČR
2010	80	76,7	23,2	24,6

Zdroj: ÚZIS

Alergická onemocnění - léčení pacienti

Alergie

Počet léčených pacientů-alergologie na 10 tis.obyv.

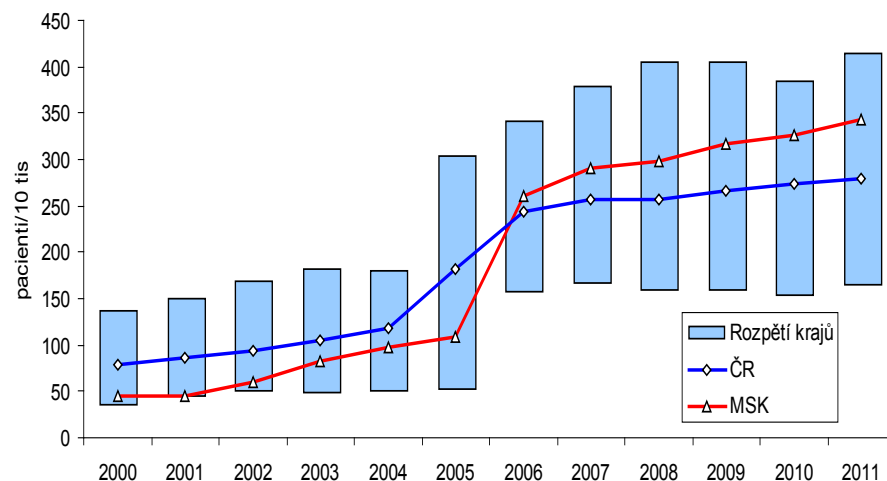

2012

Kar.Vary	488,4
Praha	1343,7
MSK	997,8

Astma

Počet léč.pacientů-astma bronchiální na 10 tis.obyv.

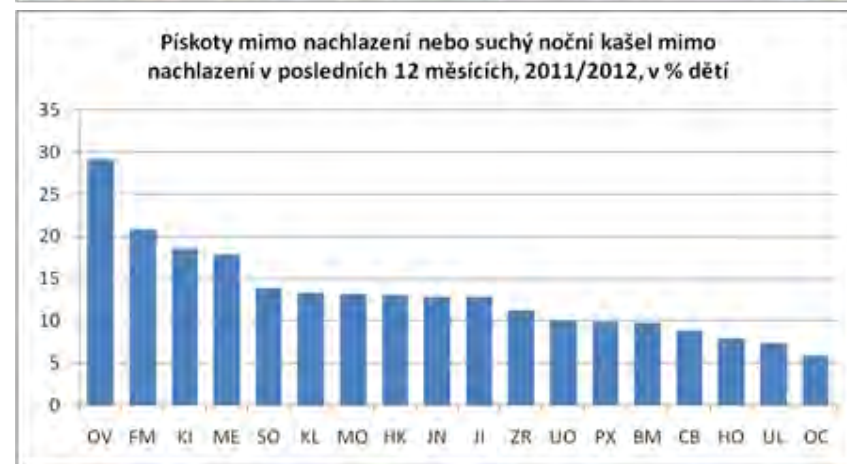
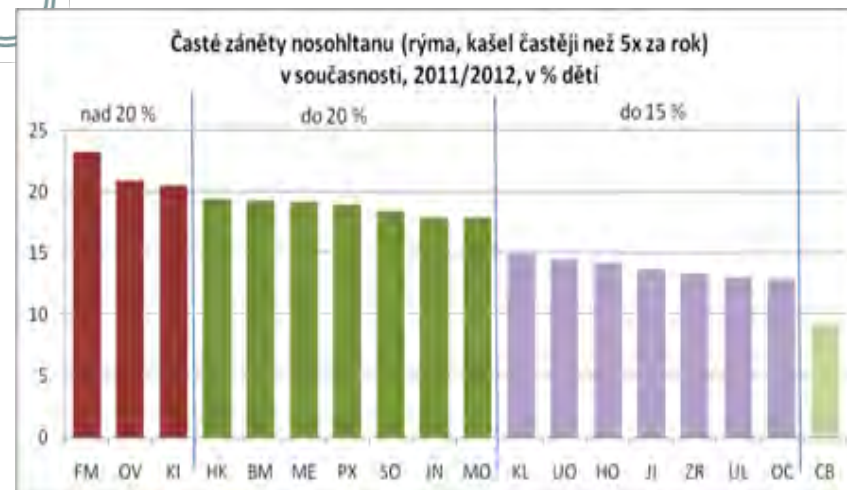
2011

Kar.Vary	165,3
Olomouc	414,7
MSK	343,1

Zdroj: ÚZIS

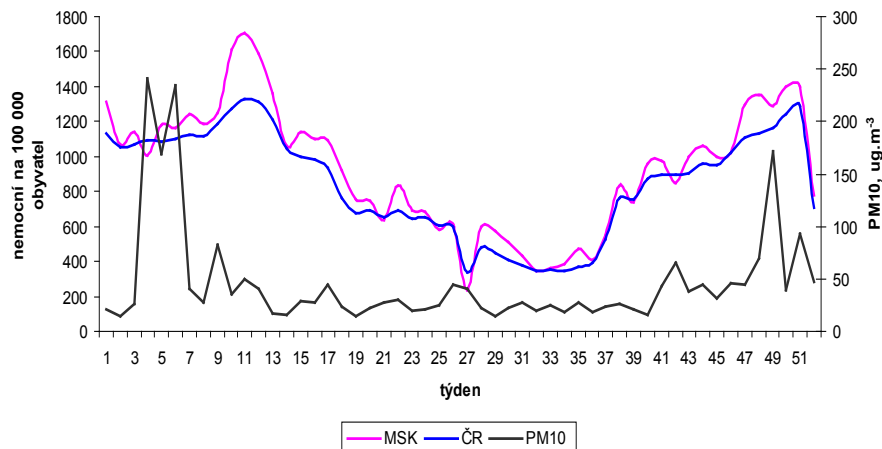

Onemocnění horních cest dýchacích u dětí 2012 (rodičovský dotazník)

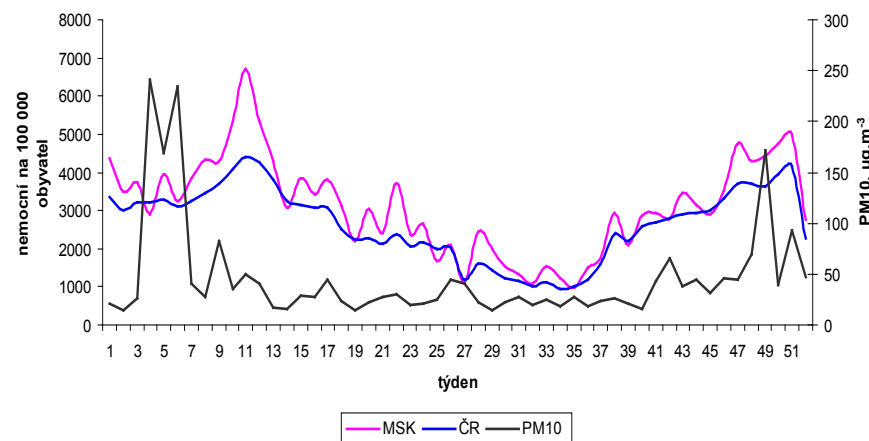

Akutní respirační onemocnění dle věkových skupin a PM₁₀, 2012

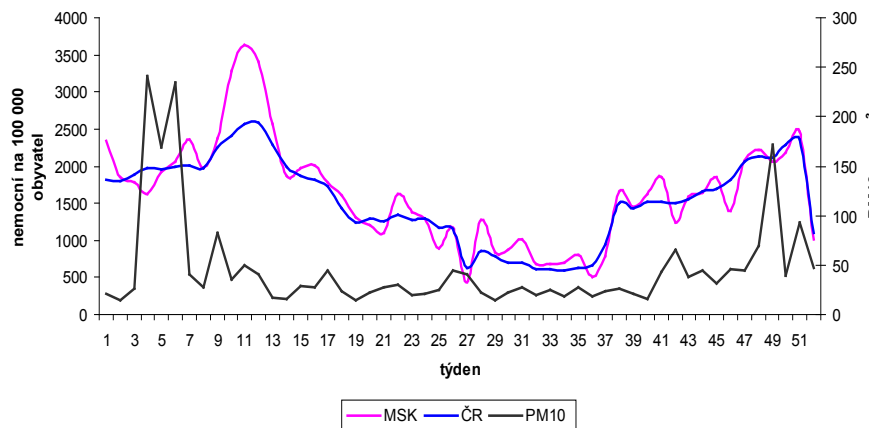
Výskyt ARO v MSK a v ČR celkem, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

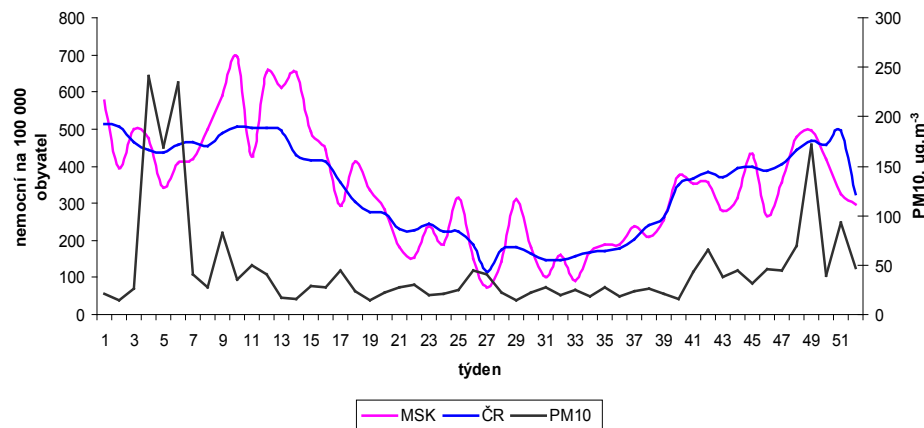
Výskyt ARO v MSK a v ČR ve věkové skupině 0 - 5 let, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

Výskyt ARO v MSK a v ČR ve věkové skupině 6 - 14 let, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

Výskyt ARO v MSK a v ČR ve věkové skupině 60 a více let, srovnání s týdenní koncentrací PM10 v Ostravě, 2012

Závěr

- Znečištěné ovzduší na území MSK, zejména v ostravsko-karvinské oblasti, s ohledem na překračování limitů u suspendovaných částic prachu (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzenu a PAU/BaP se řadí k rizikovým faktorům ve vztahu ke zdraví obyvatel.

Závěr

- Nemocnost ARO navazuje se zpožděným efektem na výskyt nadlimitních koncentrací suspendovaných částic prachu ve venkovním ovzduší. Nejvyšší je ve věkové skupině 0 až 5 let.
- Studie SZÚ Praha poukazuje na souvislost mezi expozicí znečištěnému ovzduší a závažností klinických příznaků u alergických onemocnění dětí, zejména u astmatu.

Závěr

- Hodnocení jednotlivých zdravotních ukazatelů ve vztahu ke znečištěnému ovzduší není jednoduché vzhledem k možným multifaktoriálním příčinám, jako jsou např. socioekonomické faktory, psychosociální stres, životní styl, genetická dispozice, pracovní prostředí a kvalita zdravotní péče.

Závěr

Aktivity

- Spolupráce s dalšími orgány na území MSK činnými v ochraně ovzduší, např. Krajský úřad MSK, Magistrát Města Ostravy, ČIŽP, ČHMÚ, ZÚ, obce (př. benzen).
- Odhad zdravotních rizik ze zvýšených koncentrací prašného aerosolu PM_{10} a následně návrh na zavedení zvláštní hodnoty imisního limitu průměrné denní koncentrace PM_{10} $100 \mu g \cdot m^{-3}$ do praxe. Zaveden systém „Vyhlásování stavů zvýšených koncentrací - PM_{10} “ (signál „Upozornění“) jako prevence negativního ovlivnění zdravotního stavu obyvatel.
- Sledování a vyhodnocování zdravotního stavu obyvatel s ohledem na akutní respirační onemocnění (ARO) ve vztahu ke kvalitě ovzduší.
- Ozdravné pobyty dětí.

ROČENKA 2012

Krajská hygienická stanice
Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě

OBSAH ROČENKY

Předmluva
Kontrolní činnost
Problematika vod
Venkovní ovzduší
Vnitřní ovzduší
Hluk a vibrace v ŽP
Dozor v oblasti služeb
Dozor na úseku výživy
Předměty BÚ
Dozor ve školách
Ochrana zdraví při práci
Přenosná onemocnění
Zdravotní stav obyvatel
Problematika HIV
Problematika drog

ZPRAVODAJ
Krajské hygienické stanice
Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě
2013

Zdraví není vším, ale bez zdraví je všechno ničím.

Arthur Schopenhauer

www.khsova.cz

Děkuji za pozornost.